

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

12.10.2026. - 16.10.2026.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 19.10.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
12.10.2026. - 16.10.2026.

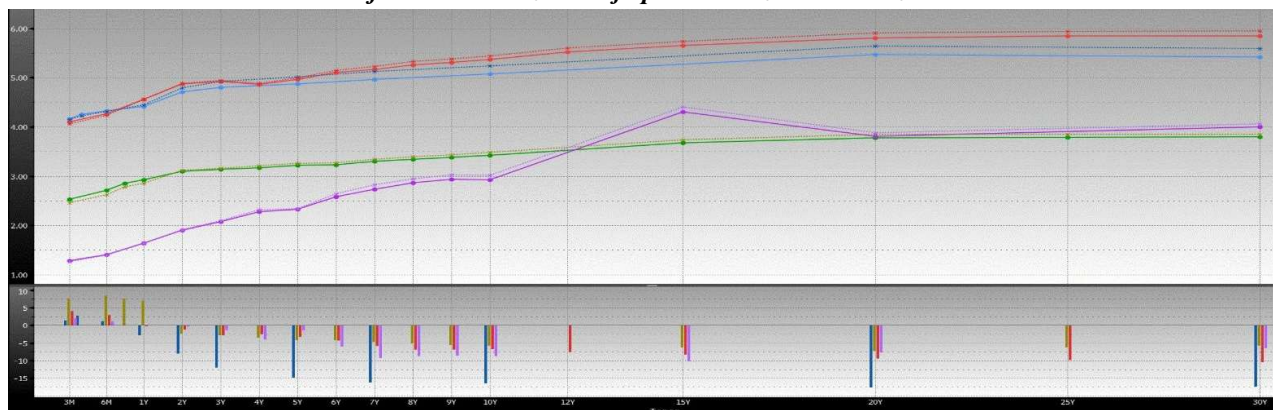
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	9.10.26 - 16.10.26				9.10.26 - 16.10.26				9.10.26 - 16.10.26				9.10.26 - 16.10.26			
2 godine	3,13	-	3,11	↘	4,79	-	4,71	↘	4,89	-	4,88	↘	1,92	-	1,92	→
5 godina	3,26	-	3,22	↘	5,02	-	4,87	↘	5,00	-	4,96	↘	2,36	-	2,34	↘
10 godina	3,48	-	3,43	↘	5,24	-	5,07	↘	5,44	-	5,37	↘	3,02	-	2,93	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi		
	9.10.26	-	16.10.26
3 mjeseca	2,488	-	2,547 ↗
6 mjeseci	2,621	-	2,699 ↗
1 godina	2,881	-	2,940 ↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krivulje prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 16.10.2026. godine (pune linije) i 9.10.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi njemačkih državnih obveznica su tijekom tjedna zabilježili smanjenje duž cijele krivulje prinosa, pri čemu je smanjenje na dužem kraju bilo izraženije zbog manjih inflacijskih očekivanja.

Tjedan je bio obilježen izjavama mnogobrojnih dužnosnika ECB-a i drugih središnjih banaka.

Predsjednica ECB-a Lagarde je izjavila da će se povećana inflacija uzrokovana visokim cijenama energenata tek početi širiti gospodarstvom iako se ne primjećuju sekundarni učinci inflacije. Ponovila je da će ECB zadržati pristup odlučivanja od sastanka do sastanka na temelju najnovijih podataka i da je davanje smjernica o budućem djelovanju beskorisno.

Član Upravnog vijeća ECB-a Nagel je izjavio da ECB ne može isključiti potrebu za daljnjim mjerama u vezi s kamatnim stopama, napominjući da je, s obzirom na trenutačnu situaciju, dodatno pooštavanje i dalje moguće.

Guverner Banque de France Moulin ponovio je izjave predsjednice Lagarde o sekundarnim učincima inflacije, te naglasio da Francuska mora biti posvećena smanjenju proračunskog deficita.

Član Upravnog vijeća ECB-a Rehn opisao je trenutačni pristup odmjerene politike kao prikladan, napomenuo da sekundarni učinci inflacije još nisu vidljivi i ukazao na kontinuirano umjereno povećanje plaća i strože uvjete financiranja kao dezinflacijske sile.

Član Upravnog vijeća ECB-a Wunsch je izjavio da će ECB najvjerojatnije morati ponovno povećati kamatne stope s obzirom na to da je inflacija previsoka te da ništa ne može isključiti kada je u pitanju tajming narednog povećanja.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Glavni ekonomist ECB-a Lane je izjavio da europski rast umjetne inteligencije nije istog obima kao globalni rast u toj oblasti. Preljevanje utjecaja na tržište obveznica eurozone znači da rast dugoročnih kamatnih stopa predstavlja značajno pooštavanje financijskih uvjeta za eurozonu, te je stoga ovo relevantan čimbenik za ECB pri određivanju odgovarajućeg stava monetarne politike.

Član Upravnog vijeća ECB-a Simkus je izjavio da nedavni podaci sugeriraju da bi moglo biti potrebno dodatno pooštavanje monetarne politike, ukazujući na rujansku inflaciju iznad procjena, troškove energije više od očekivanih i otporno tržište rada, uz napomenu da se još ne uočavaju jasni sekundarni učinci inflacije.

Član Upravnog vijeća ECB-a Stournaras nagovijestio je da bi ECB mogla nastaviti postupno podizati kamatne stope, ističući da je tempo od jednog povećanja po tromjesečju, primijenjen od lipnja, pomogao u suzbijanju inflacije bez izazivanja širih negativnih prelijevanja.

Član Upravnog vijeća ECB-a Patsalides je upozorio da monetarna politika ne može riješiti ratove, fiskalne probleme niti poteškoće u lancima opskrbe, ukazujući time na ograničenja sposobnosti ECB-a da ublaži vanjske šokove.

Član Upravnog vijeća ECB-a Dolenc je izjavio da ECB možda neće trebati toliko pooštavati monetarnu politiku ako to tržišta sama učine kroz rast prinosa. Smatra da se ECB približava poziciji restriktivne monetarne politike i da mora biti posebno obazriva prema podacima o inflaciji.

Član Upravnog vijeća ECB-a Perreira je izjavio da ne postoji sumnja u postizanje inflatornog cilja od ECB-a i da ne vidi sekundarne učinke inflacije.

Bivši predsjednik ECB-a Draghi smatra da je Francuska daleko od toga da postane kriza eurozone i da su podaci s tržišta eurozone, kada su u pitanju krediti, prilično dobri.

Tablica 3: Kretanje gospodarskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija eurozone RUJ	3,8%	3,8%	3,2%
2.	Temeljna inflacija eurozone RUJ	2,5%	2,5%	2,4%
3.	Stopa nezaposlenosti Nizozemska RUJ	-	4,0%	4,0%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tijekom tjedna zabilježili smanjenje duž cijele krivulje prinosa, pri čemu je smanjenje na dužem kraju bilo izraženije zbog smanjenja inflacijskih očekivanja.

Predsjedavajući Feda Warsh nije iznio nikakve komentare o monetarnoj politici ili gospodarskim izgledima SAD, osim što je ponovio da će Fed osigurati stabilnost cijena i da on ne prejudicira ishode sastanaka.

Potpredsjednica Feda Bowman je izjavila da inflacija ostaje iznad cilja, ali je ponovila da ne vidi hitnost za daljnje djelovanje, napominjući da ima vremena za procjenu kako će se financijski uvjeti i gospodarstvo razvijati nakon prošlomjesečnog povećanja.

Predsjednik Feda u New Yorku Williams izjavio je da bi još jedno povećanje kamatnih stopa ove godine i dalje moglo biti opravdano. Očekuje da će inflacija naredne godine nastaviti usporavati prema ciljanoj stopi od 2%, koju su postavile Federalne rezerve, kako budu slabili učinci carina i viših cijena energenata. Ipak, naglasio je da su gospodarski izgledi i dalje krajnje neizvjesni te da pomno prati utjecaj umjetne inteligencije na inflaciju. Smatra da u ovom trenutku nema potrebe za podizanjem kamatnih stopa u 2027. godini.

Guverner Feda Waller je izjavio da nedavni rast prinosa na američke obveznice odražava snažniji gospodarski rast, a ne viša inflacijska očekivanja, koja ostaju „čvrsto usidrena”.

Članica FOMC-a Collins je izjavila da će biti potrebno nastaviti povećavati kamatne stope do kraja tekuće godine kako bi se smanjila inflacija. Očekuje nastavak gospodarskog rasta i stanje pune zaposlenosti u narednom razdoblju. Upozorava na inflatorne pritiske koji dolaze od ulaganja u umjetnu inteligenciju, carina i energenata.

Predsjednik Feda u Chicagu Goolsbee je izjavio da je inflacija i dalje previsoka i izrazio zabrinutost da potražnja potaknuta umjetnom inteligencijom počinje podizati cijene izvan izravno povezanih sektora, upozoravajući na potencijalne rizike stagflacije zbog tarifa i povišenih cijena nafte.

Dužnosnica Feda Hammack je izjavila da Središnja banka treba „relativno brzo“ pomaknuti monetarnu politiku u restriktivno područje, kako bi se suzbila uporna i široko rasprostranjena inflacija. Založila se za to da se manje prilagodbe politike provedu relativno brzo kako bi se spriječilo da se „inflatorni način razmišljanja“ učvrsti. Izrazila je nadu da će uspjeti ohladiti potražnju i inflaciju bez nanošenja većih šteta na tržištu rada.

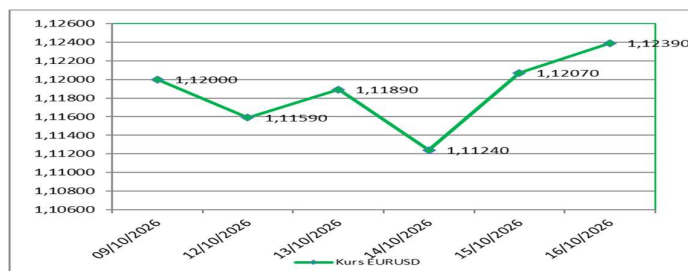
Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Tablica 4: Kretanje gospodarskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija	RUJ	3,6%	3,4%
2.	Temeljna inflacija	RUJ	2,5%	2,4%
3.	Maloprodaja	RUJ	0,3%	0,8%
4.	Industrijska proizvodnja	RUJ	0,4%	0,7%
5.	Emire anketa za prerađivački sektor	LIS	12,0	7,6
6.	Prodaja postojećih nekretnina u milijunima	RUJ	3,95	3,93
7.	Proračunski deficit u mlrd. USD	RUJ	30,0	26,9

Grafikon 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

USD je deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EUR/USD povećan s razine od 1,1200 na razinu od 1,1239.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su smanjeni tijekom tjedna duž cijele krivulje prinosa, s izraženim smanjenjem od 7 baznih bodova na dužem dijelu i 4 bazna boda na središnjem dijelu.

FTSE 100 tjedan je završio na 10.881,90 bodova, uz tjedni rast od 3,13 % i rast u četiri od pet dana proteklog tjedna. Najveći rast zabilježio je u četvrtak (1,08%), nakon rasta farmaceutskog sektora i sektora robe široke potrošnje, a u kontekstu globalnog pada dionica povezanih s umjetnom inteligencijom.

Guverner BoE-a Bailey izjavio je da su dokazi o ukorjenjivanju inflacije u formiranju cijena i plaća zasad ograničeni. Prema njegovim riječima, što energetska kriza bude duže trajala, veća je vjerojatnoća da će kompanije povećati cijene. Dodao je da je gospodarstvo otpornije nego što je očekivano, ali da rast nije dovoljno snažan.

Zamjenica guvernera BoE-a Breeden izjavila je da je iznenađena koliko je dobro britansko gospodarstvo apsorbiralo energetske šokove.

Glavni ekonomist Pill je izjavio da bi za povećanje od 100 baznih bodova bili potrebni konkretniji dokazi o rizicima za plaće i cijene. Dodao je da eventualno povećanje ne bi trebalo tumačiti kao početak dužeg niza povećanja i da se neutralna kamatna stopa možda povećava. Ocijenio je da je BoE trebala djelovati ranije i da rast troškova zaduživanja na tržištu ne može zamijeniti povećanje kamatne stope.

Članica MPC BoE Greene izjavila je da monetarna politika nije previše restriktivna i da kamatna stopa treba biti veća od trenutnih 3,75%. Navela je da sekundarni učinci inflacije neće biti vidljivi prije početka sljedeće godine, ali da im se treba proaktivno suprotstaviti.

Članica MPC BoE Mann izjavila je da pregovori o plaćama za 2027. godinu stvaraju rizik od postupnog zajedničkog rasta plaća i cijena. Dodala je da, osim energetske šoka povezanog s Iranom, rast cijena pokreću uvoz povezan s umjetnom inteligencijom i hrana.

MMF je povećao prognozu rasta BDP-a Velike Britanije za 2026. godinu na 1,3 % sa 1,0%, a za 2027. smanjio je na 1,2 % sa 1,3 %. Prognoza inflacije za 2027. povećana je na 2,8 % sa 2,4%, dok za 2026. iznosi 3,3 %. MMF je preporučio da mjere potpore troškovima života budu ciljane, privremene i rijetko korištene. Prema MMF-u, Velika Britanija će do 2031. imati najniže godišnje zaduživanje u G7. Javni dug iznosi 94 % BDP-a, što je najviše u posljednjih 60 godina. Ministar financija Healey planira povećati dodatni porez na banke kako bi financirao pomoć za troškove života i stabilizirao javne financije, prenio je Bloomberg pozivajući se na neimenovane izvore.

Tablica 5: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Veliku Britaniju

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	BRC maloprodaja (G/G)	RUJ 0,7%	1,0%	0,5%
2.	Mjesečni BDP (M/M)	KOL -0,1%	0,1%	0,4%
3.	Mjesečni BDP (3M/3M)	KOL 0,5%	0,7%	0,5%
4.	Industrijska proizvodnja (M/M)	KOL -0,1%	0,8%	0,3%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G)	KOL 0,7%	1,6%	0,8%
6.	Prerađivačka proizvodnja (M/M)	KOL 0,0%	1,2%	1,0%
7.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	KOL 2,3%	3,0%	2,2%
8.	Trgovinska bilanca, u milijunima GBP	KOL -4.150	-920	-2.322

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala prema EUR, pa je tečaj EUR/GBP zabilježio smanjenje s razine od 0,84637 na razinu od 0,84333. U odnosu na USD, GBP je snažno aprecirala, pa je tečaj GBP/USD povećan s razine od 1,3234 na razinu od 1,3327.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su smanjeni na tjednoj razini na središnjem dijelu za 2 bazna boda i dužem dijelu krivulje prinosa za 9 baznih bodova, dok je kratki dio ostao nepromijenjen.

Nikkei 225 je na tjednoj razini zabilježio oštro smanjenje od 5,37 % na 65.324,29 bodova, na što su utjecala kretanja na drugim svjetskim burzama i pad vrijednosti tehnološkog i AI sektora.

Guverner BoJ-a Ueda ponovio je da se temeljna inflacija približava cilju od 2 % i da BoJ ne može dozvoliti njen daljnji rast iznad te razine. Dodao je da će BoJ nastaviti povećavati referentnu kamatnu stopu sukladno kretanju gospodarstva, cijena i financijskih uvjeta, a kao čimbenike za vremenski okvir odluke naveo je situaciju na Bliskom istoku, potražnju vezanu za AI i devizne tečajeve. Također je izjavio da dugoročne kamatne stope u načelu određuje tržište i da će BoJ pažljivo pratiti kretanja na globalnim tržištima obveznica.

Članica MPC BoJ Koeda je izjavila da BoJ ne bi trebala biti pretjerano oprezna pri povećanju stope, s obzirom na značajne rizike rasta cijena i financijske uvjete koji su i dalje poticajni. Dužnosnici BoJ-a nisu skloni uzastopnom povećanju referentne kamatne stope na sjednici 30. listopada, ali razmatraju povećanje u prosincu.

MMF je projicirao usporavanje rasta gospodarstva na 0,70 % u 2026. godini, sa 1,20 % u 2025. godini, te stabilizaciju na toj razini u 2027. godini. Prema projekcijama MMF-a, Japan će 2027. godine pasti na šesto mjesto među najvećim gospodarstvima svijeta po nominalnom BDP-u, iza Indije i Velike Britanije. Šef misije MMF-a za Japan Anand je izjavio da MMF u osnovnom scenariju očekuje još jedno povećanje referentne kamatne stope, do neutralne razine, ocijenivši da je Japan ostvario dobre rezultate u upravljanju javnim financijama i da se u osnovnom scenariju očekuje pad omjera duga i BDP-a, ali je upozorio da je javni dug i dalje izuzetno visok te da je potrebna fiskalna opreznost.

Tablica 6: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Gospodarski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja (M/M) – finalno	KOL	-2,4%	-0,2%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) – finalno	KOL	2,7%	3,9%
3.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	KOL	-4,2%	0,5%
4.	Osnovne narudžbe strojeva (M/M)	KOL 2,3%	5,2%	-3,7%
5.	Osnovne narudžbe strojeva (G/G)	KOL 15,6%	18,6%	11,2%
6.	Indeks proizvođačkih cijena (M/M)	RUJ 0,5%	-0,3%	-0,3%
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	RUJ 7,6%	6,8%	7,6%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, pa je tečaj EUR/JPY zabilježio povećanje s razine od 177,34 na razinu od 177,58. U odnosu na USD, JPY je blago aprecirao i tečaj USD/JPY je smanjen s razine od 158,31 na razinu od 158,02. Premijerka Takaichi izjavila je da su ministri financija Japana i SAD u bliskom kontaktu u vezi s deviznim pitanjima te da slab JPY ima i prednosti i nedostatke.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju tržišta u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 91,85 USD (EUR 82,01).

Na početku tjedna cijena je povećana zbog novih napada Huta bespilotnim letjelicama i krstarećim projektilima na Saudijsku Arabiju. Dužnosnik Huta je upozorio Washington na „brz i bolan odgovor” ako se uključi u sukob u Jemenu.

U utorak se cijena nafte kretala u uskom rasponu. OPEC je smanjio prognozu rasta globalne potražnje za naftom za 2026. godinu na 180.000 barela dnevno s prethodnih 380.000 barela dnevno, navodeći kao razlog eskalaciju napada Huta na brodove u Zaljevu.

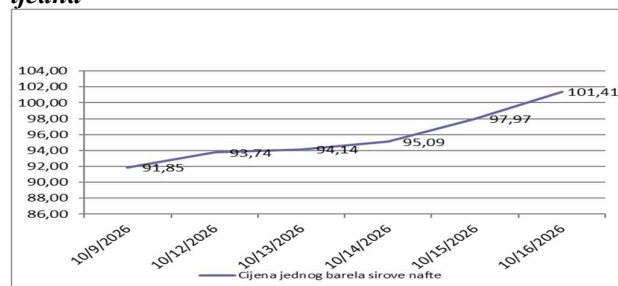
Sredinom tjedna je cijena nafte povećana zbog povećanih rizika povezanih s ponudom ovog energenta s Bliskog istoka. Tanker se zapalio nakon napada u blizini Hormušskog tjesnaca nakon što je iranska mornarica priopćila da je identificirala plovilo koje ne poštuje propise.

U četvrtak je cijena nafte ponovno povećana zbog informacija da će Ukrajina obnoviti napade na ruske rafinerije, nakon što je Rusija nastavila napade usprkos „energetskom primirju” koje je proglasio predsjednik Trump.

U petak je cijena ovog energenta zabilježila povećanje zbog obnovljenih geopolitičkih napetosti na Bliskom istoku i novih strahova od zastoja u globalnoj opskrbi energentima. Ulagачi su reagirali na vijesti da je Iran pojačao napade u Hormuškom tjesnacu, dok su, istodobno, jemenski Huti lansirali rakete i bespilotne letjelice prema Saudijskoj Arabiji. Najava Ukrajine da će nastaviti gađati ruske rafinerije i energetsku infrastrukturu dala je dodatni poticaj rastu cijene ovog energenta.

Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna iznosila je 101,41 USD (EUR 90,23), što predstavlja povećanje od 10,41 % na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Cijena jedne fine unce zlata na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila je 4.194,24 USD (EUR 3.744,86).

Na početku tjedna je cijena ovog plemenitog metala blago smanjena. Središnja banka Kazahstana prelazi iz uloge jednog od najvećih svjetskih kupaca zlata u ulogu prodavca kako bi optimizirala svoje devizne rezerve. Ova banka planira smanjiti udio zlata u deviznim rezervama na 75 % do kraja godine, koristeći kombinaciju prodaje opcija i prodaje fizičkog zlata za postizanje tog balansa. Zamjenica guvernera Moldabekova je izjavila da „ovakve razine odavno nisu viđene”, ističući da snažan USD čini zlato manje privlačnim kao investicijsku imovinu. Središnja banka Kazahstana ima pravo otkupa cjelokupne količine zlata koju proizvede ta zemlja, koja je osmi najveći proizvođač zlata na svijetu. Prema riječima zamjenice guvernera, nakon što je u veljači prošle godine obustavila prodaju, zalihe zlata Središnje banke porasle su na 386 tona.

U utorak je cijena zlata blago smanjena.

Sredinom tjedna je zabilježeno smanjenje cijene nakon objava podataka o američkoj inflaciji.

U četvrtak je cijena zlata povećana uslijed smanjenja prinosa na američke obveznice, za kojima je porasla potražnja ulagača koji su napuštali tržište dionica.

Na kraju tjedna cijena ovog plemenitog metala zabilježila je blago povećanje. Razlozi su, prvenstveno, deprecijacija USD, pad prinosa na američke državne obveznice i oprezne izjave predsjednika Feda Warsha.

Cijena jedne fine unce zlata na kraju tjedna iznosila je 4.165,58 USD (EUR 3.706,36), što predstavlja smanjenje od 0,68 % na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

